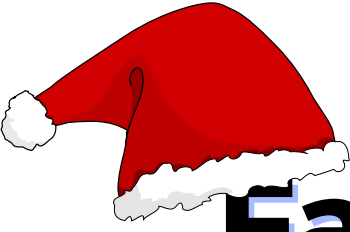

yönderle
akademi

Fark Yaratan
Eğitmenin Eğitimi
El Kitapçığı

Öğrenmeye Derin
Bakış

Melih Taha Aytepe

Öğrenmeye Derin Bakış

Eğitimin Adı: Öğrenmeye Derin Bakış

Sorumlu Eğitimcinin Adı: Melih Taha AYTEP

Yönderle Eğitimci Takımı İsimleri:

Melih Taha Aytep

Alaz Canbolat

Kaan Mert Güven

Ece Şiren

Begüm Koçpınar

Furkan Enes Öztoprak

Yaren Nur Korkmaz

Zümra Cengiz

Eğitimin Öğrenim Çıktıları:

- Öğrenmeyle alakalı temel bilgileri kavramak
- Öğrenme sürecinin temel bileşenlerini kavramak
- Deneyimsel öğrenmeyi kavramak
- Öğrenme stillerini kavramak ve kendi öğrenme stilini tespit etmek

İçindekiler:

- Öğrenme Kavramının Tanımlanması
- Etkili Öğrenme İçin Stratejiler
- Bilgiyi İşleme Modeli
- Bellek Türleri
- Öğrenme İçin Temel Bileşenler
- Deneyimsel Öğrenme
- Öğrenme Stilleri

yönderle
akademi

Eğitimin Kısa Özetı:

Öğrenme kapasitesi yüksektır. İlgilendiğimiz çevresel bilgi ve bunun ne kadarına odaklandığımız, çoğu zaman bilinçdişı beyin ve sinir sistemimiz tarafından yönetilir.

Uzun süreli bellekte bilgi ile ilgili asıl zorluk bilginin yeniden hatırlanmasıdır.

Eğitmen, okutman, öğretmen ve öğretim tasarımcısı olarak işın anahtarı öğrenmedir.

İşiniz insanların öğrenmesini kolaylaştırmaktadır, bilgi aktarmak değil dönüşümü ve değişimi kolaylaştırmak amaçlanır. Yetiştirmenin, eğitimin, ve öğretimin temel amacı insanların öğrenmesini sağlamaktır. Mükemmel bir eğitimin amacı öğrenenlerin dönüşümüdür. Bunun en temel yollarından biri öğrenme süreçlerine deneyimsel öğrenme ve öğrenme stillerine uygun öğrenme anlayışını anlamaktan ve öğrenme yolculuğımıza entegre etmekten geçer.

1) Öğrenme Nedir?

Öğrenme en temel anlamıyla, değişim ve yeni bilgilere uyum yeteneği olarak tanımlanabilir. Öğrenme tüm insanların doğuştan sahip olduğu bir kapasitedir, fakat tıpkı boy ve vücut şekli gibi bireysel olarak değişkendir.

Öğrenme, zihinsel (bilişsel yapılarda) ve yeni davranış potansiyelinde meydana gelen değişimdir. Öğrenen dönüşür. Öğrenenin zihni artık öğrenme gerçekleşmeden önceki gibi değildir. Dönüşüm öğrenene yeni şekillerde hareket etme yeteneği sağlar.

Bir şeyleri uzun süreli belleğe yerleştirmek; günler, haftalar, aylar ve yıllar önce biriktirdiğimiz şeyleri hatırlamaktan daha kolaydır. Biz eğitmenler için zorlayıcı olan bilgiyi bellekte saklanacak şekilde düzenlemek ve belleği çalıştırarak bilginin anımsanmasını sağlamaktır.

Öğrenme kapasitesi yüksektır. İlgilendiğimiz çevresel bilgi ve bunun ne kadarına odaklandığımız, çoğu zaman bilinçdişı beyin ve sinir sistemimiz tarafından yönetilir.

Uzun süreli bellekte bilgi ile ilgili asıl zorluk bilginin yeniden hatırlanmasıdır. Eğitmen, okutman, öğretmen ve öğretim tasarımcısı olarak işın anahtarı öğrenmedir.

İşiniz insanların öğrenmesini kolaylaştırmaktadır, bilgi aktarmak değil dönüşümü ve değişimi kolaylaştırmak amaçlanır. Yetiştirmenin, eğitimin, ve öğretimin temel amacı insanların öğrenmesini sağlamaktır. Mükemmel bir eğitimin amacı öğrenenlerin dönüşümüdür.

2) Hiç Nasıl Öğrendiğinizi Düşündünüz Mü?

Öğrenme sisteminin üzerine düşünüp buna yönelik bir çalışma disiplini oluşturmak öğrenme hızını ve verimini artırmaktadır. Öğrenmeyi öğrenmek için tek bir metot yok, herkesin öğrenme şekli değişiklik gösterir ve öğrenmeyi oluşturan pek çok faktör vardır. Herkes farklıdır ve herkesin farklı öğrenme biçimleri vardır.

Arkadaşlarınızla nasıl çalıştığınızı konuşun!

Birlikte yapılacak bir sohbette herkes kendi çalışma yöntemlerini sayabilir, farklı yöntemleri deneyebilir ve kendine adapte edebilirsiniz. Öğrenmeyi öğrenmenin en önemli yöntemi, öncelikli olarak gerçekten nasıl öğrendiğini aktif bir şekilde düşünmek ve gözlemlemekle olur.

Etkili Öğrenme İçin Stratejiler

1) Aralıklı Uygulamayı Kullanarak Çalışmayı Öğrenme

- Zaman içinde çalışma yapabilmek için alan açın.
- Bir anda değil aralıklara ve zamanlara bölünmüş çalışma daha etkili.

2) Yeniden Alma Pratiği Kullanarak Öğrenmeyi Öğren!

- Akla Bilgi Getirme Uygulaması
- Bilgi kartları, uygulamalı testler vb.

3) Dönüşümlü Çalışma ile Çalışmayı Öğren

- Çalışırken Fikirler Arasında Değişim Yap!
- Bir Konuyu Çok Uzun Süre Çalışma!
- Anlamayı güçlendirmek için farklı sırayla fikirleri tekrar gözden geçir!
- Aralarında geçiş yaparken farklı fikirler arasında bağlantı kur!

4) Detaylandırma Kullanarak Çalışmayı Öğren

- Fikirleri Detayları İle Birlikte Açıklamak
- İşler Nasıl Yürüyor, Fikirlerin Altında Yatan Nedenler Neler?

5) Elle Tutulur Örnekler Kullanarak Öğrenmek

- Soyut Fikirleri Anlamak İçin Özel Somut Örnekler Kullan
- Aralarında Bağlantılar Kurmak

6) Çift Kodlama Kullanımı İle Öğrenmek

- Kelime ve Görselleri Birleştir!
- Görselleri kelimelerle açıkla, kelimelerden yeni görseller üretmek

Bilgiyi İşleme Modeli

İnsan zihni bilgiyi alır, izler, biçim ve içeriğini değiştirir, depolar, gerektiği zaman geri getirir ve tepkiler üretir.

Bilgiyi İşleme Modeli 4 Temel Sorunun Yanıtını Arar?

- Yeni bilgi dışarıdan nasıl alınmaktadır?
- Alınan yeni bilgi nasıl işlenmektedir?
- Bilgi uzun süre nasıl depolanmaktadır?
- Depolanan bilgi nasıl geri getirilip hatırlanmaktadır?

Bilgi İşleme Modeline Göre Bellek Türleri

- Duyusal kayıt,
- Kısa süreli bellek,
- Uzun süreli bellek

Çevreden gelen uyarıcılar duyu organları yolu ile duyuşal kayıta gelirler. Bütün duyuşal girdiler, yani dış dünyadan aldığımız her bilgi parçası, beş duyuş yoluyla alınır. Her bir duyunun işleme kapasitesi farklıdır.

Duyusal kayıtın kapasitesi çok geniş olmasına karşın bilginin kalış süresi çok kısadır.

Ancak dikkat ve algı süreçleri ile bu bilginin bir kısmı alınır ve kısa süreli belleğe gönderilir.

Duyuların Bilgi Yüzdesi

Görme: %83

Duyuma: %11

Koklama: %3.5

Dokunma: %1.5

Tat Alma: %1

Toplam = %100

Görmek ve duymak öğrenmek için büyük önem taşır. Öğrenenlerin duyularına ne kadar planlı ve anlamlı şekillerde hitap edebilirsek öğrenme süreci de o kadar kolaylaşacaktır.

ÖRNEKLER

- Sınıftaki öğretmenin sesi,
- Kitaptaki sözcükler,
- Tepegöz ile yapılan gösteri,
- Bilgisayardan alınan mesajlar,
- Yazı tahtasındaki şemalar,
- Diğer katılımcıların konuşmaları vb. hepsi birer uyarıcıdır.

Böylece uyarıcılar sistemin ilk ögesi olan duyuşal kayda ulaşır.

Duyusal kayıttan dikkat ve algı süreçleri sonunda ayrılan bilgi, sistemin ikinci ögesi olan kısa süreli belleğe geçer. Bilgi işleyen bir organizma olarak, algısal anlamda ilgili olmayan şeyleri otomatik olarak filtreleyecek bir şekilde donatılmıştır. İnsan vücudunda; Beyin Sapı, Otonom Sinir ve Endokrin Sistem burada rol oynar. Bunlar çevresel uyaranlara karşı farkındalığımızı otomatik olarak ayarlar.

Dikkat, tıpkı nefes almak gibi, otomatik olarak kontrol edilmeye meyllidir.

Bu durum eğitim-öğrenme perspektifi açısından son derece önemlidir. Bir öğrenme sürecinde, ki bu canlı bir öğretmen, bilgisayar tabanlı bir öğrenme programı ya da bir video görüntüsü aracılığıyla olabilir, eğer öğrenen bilginin kendi ihtiyaçları için hayati olmadığını bilinçsizce hissederse otonom sinir sistemi duygusal girdi eşikini kapatabilir ve aktarılanları filtreleyebilir. Sonuç olarak algı ve öğrenme gerçekleşmez.

Dikkat, öğrenme ve dikkat etme süreciyle başlar. Uyarıcı ya da uyarıcılara tepkiye yönelmez.

Hangi bilginin kısa süreli, belleğe geçip geçmeyeceğini belirler. Bilgiyi işleme süreci dikkat ile başlar.

Algı, duyuşal bilginin yorumlanması ya da anlamlandırılması işlemidir. Büyük ölçüde geçmiş yaşantılara dayalıdır. Algıyı etkileyen bir başka etken de beklentilerdir.

Kısa Süreli Bellekte Ne Kadar Bilgi Saklanabilir?

Uzun bir süre boyunca araştırmalar, tek seferde beş ila dokuz bilgi öğesinin (ya da kümesinin) saklanabileceğini söylemiştir. 213 bir öğemi? 3 ÖGE duruma göre değişir, Los Angeles telefon kodu olarak görürseniz tek bir küme olarak ele alınır.

Kapasitenin pek çok insan için yaklaşık dört küme olduğunu söylemek mümkündür. Kapasiteden bağımsız olarak, eğitim ve öğrenme amacıyla farklı bilgi parçalarını bir araya toplayan anlamlı kümeler oluşturmak önemlidir. Bu kümeleme, algıyı, öğrenmeyi ve saklanmayı kolaylaştırır. Bir pusulanın dört ana noktası Nnorth, Eeast- West- South = NEWS (HAFIZADA SAKLANMASI GEREKEN TEK ÖGE)

Tek bir küme yaratarak kısa süreli bellek yükünü azaltırız. Bir konuda öğrenen ne kadar yeni ise (belirli bir konu hakkında daha önceden ne kadar az bilgi sahibi ise) kısa süreli bellek o kadar hızla dolar. Öğrenenler aşırı bilgi yükü altında olduklarında artık onlara ne kadar bilgi aktardığımızın bir önemi yoktur. O noktaya geldiklerinde verimli bir şekilde öğrenemez ve bilgiyi saklayamazlar. Kısa süreli belleğin hem bilgi tutma süresi hem de kapasitesi sınırlıdır. Kısa süreli belleğin bilgiyi koruma süresi yaklaşık 20 saniyedir. Kısa süreli belleğin kapasitesinin sınırlı olması nedeniyle sadece sözlü sunuya dayalı derslerde öğrencinin öğrenmesi büyük ölçüde engellenmektedir. Kısa süreli belleğin işlem hacminin sınırlı olması nedeniyle öğrenci hızlı bir biçimde art arda gelen fikirleri anlamlandırıp uzun süreli belleğe göndermeden unutmaktadır.

Bu nedenle öğretmenler, açıklamalarını sürekli ve hızlı yapmak yerine, öğrencilerin kısa süreli belleklerinde işlem yapmalarına olanak verecek biçimde yavaş, daha çok ara tekrarlarla ve özetlemelere yer vererek yapmalıdırlar.

Sunular kısa ve öğretmen - öğrenci, öğrenci - öğrenci etkileşimi daha çok olmalıdır. Konunun anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol edici sorular sorulup cevaplandırılması sağlanmalıdır.

ÖRNEKLER

Yazı tahtasının, tepegözün, tabloların, grafiklerin, haritaların vb. etkili kullanımı öğrencinin kısa süreli belleğinin kapasitesini etkili bir biçimde kullanabilmesi için gerekli zaman aralığını sağlayacaktır.

Eğitmen, eğitimde çok şey anlatıp katılımcının çok az öğrenmesine neden olmak yerine, çok önemli şeyleri seçip öğrencilerin tam olarak öğrenmelerini sağlamalıdır.

Sonuç olarak, kısa süreli belleğe gelen bilgi şunlardan biriyle sonuçlanmaktadır:

1. Zihinsel tekrar yoluyla bir süre hatırdaki tutularak doğrudan tepki üreticilere gönderilir ve davranış olarak ortaya çıkar.
2. Bilgi, tekrarlanmadığında ya da kodlanmadığında 20 saniye içinde tamamen unutulabilir.
3. Zihinsel tekrar ve kodlama (anlamlandırma) yapılarak uzun süreli belleğe gönderilir; hatırlanmak üzere saklanır. Eğer öğrenen kısa süreli bellekteki bilgiyi depolamaya değer görürse (ki bu genelde bilinçsizce alınan bir karardır) o zaman bilgi uzun süreli belleğe giriş yapar.

İyi düzenlenmiş ve saklanmış bir bilgi tüm hayat boyunca hatırlanabilir. Kapasite açısından baktığımızda aslında uzun süreli bellek neredeyse sınırsızdır. İnsan beyni çok büyük miktarlarda bilgi saklama potansiyeline sahiptir. Uzun süreli belleğin dolacağından korkmayın. Sorun depolamakta değil, bilgiyi yeniden hatırlamaktır.

Öğrenme değişimdir. Değişim, bilginin mümkün olduğunca çok duyu ile bütünleşik ve pekiştirici bir şekilde alınmasıyla başlar. Eğer bilgi anlamlı, düzenli ve ilgi uyandıracak şekilde aktarılmışsa öğrenenin filtrelerinden geçecek ve kısa süreli belleğe girecektir.

Bilgiyi işleme modelinde bilgiyi, özellikle iyi öğrenilmiş bilgiyi, uzun süre saklayan kısım. Uzun süreli bellekte bilgiyi istediğimizi uzunlukta ve miktarda depolar ve asla unutmayız. Uzun süreli bellekte bilgiler kaybolmaz, ancak bilgiyi, uygun biçimde kodlanmamış ve uygun yere yerleştirilmemişse, geri getirmede zorluklarla karşılaşılır.

Uzun süreli belleğin üç temel bölümden oluştuğu söylenebilir:

Uzun Süreli Bellek Türleri

A) Anısal (Epizodik) Bellek

Yaşantılarla ilgili bölümdür. Bizde duygusal etki bırakan belirli bir zaman, yer ve olaylarla ilgilidir. Örneğin yemekte yediklerimiz, özel bir günde giyilen giysiler, yaptığımız geziler anısal bellektedir. Yaşamımız süresince başımızdan geçen olaylar, şakalar, dedikodular kısaca kişisel yaşantılar burada depolanır.

B) Anlamsal (Semantik) Bellek

Uzun süreli belleğin kurallar, genellemeler, kavramlar, sorun çözme becerileri gibi genel bilgilerin yer aldığı bölümdür. Okulda öğrenilenlerin çoğunluğu bu bellekte tutulur. İstanbul'un Fethedildiği tarih veya psikolojinin tanımı örnek gösterilebilir.

C) İşlemsel Bellek

Başlangıçta bilerek öğrenilen zamanla otomatikleşen beceriler (yüzme, bisiklete binme gibi), farkında olmadan öğrenilen şeyler ile nedenini bilmediğimiz korkuların bulunduğu bellek türüdür.

İşlemsel bellek, belli bir işlemin nasıl yapıldığına ilişkin bilgilerin saklandığı bölümdür. İşlemsel bellekte işlemlerin basamaklarının oluşması uzun zaman alır, ancak oluştuktan sonra anımsanması çok kolaydır. İşlem basamaklarının saklandığı bellek işlemsel bellektir.

Bilişsel süreçler, bilgiyi işleme modelinin ikinci ana bileşenidir. Bilişsel süreçler, bilginin duyusal bellek, kısa süreli bellek ve uzun süreli bellek arasında aktarılmasını sağlayan zihinsel etkinliklerdir.

Bunlar:

Dikkat, Algı, Tekrar, Gruplama, Kodlama (etkinlik, örgütleme, eklemleme, bellek destekleyici ipuçları) **Geri Getirmedir.**

Dikkat; öğrenme ve dikkat etme süreciyle başlar. Uyarıcı ya da uyarıcılara tepkiye yönelmez.

Hangi bilginin kısa süreli belleğe geçip geçmeyeceğini belirler. Bilgiyi işleme süreci dikkat ile başlar.

Algı; duyuşal bilginin yorumlanması ya da anlamlandırılması işlemidir. Büyük ölçüde geçmiş yaşantılara dayalıdır. Algıyı etkileyen bir başka etken ise beklentilerdir.

Açık ve Örtük Tekrar; bilgi yeterli sıklıkta tekrarlanırsa uzun süreli belleğe geçer. Tekrar iki biçimde; sesli ve zihinde yapılır. Tekrar sürecinde bireyin rolü önemlidir. Aralıklı tekrar sürekli tekrardan daha etkilidir. Uzun süreli bellekte var olan bilgi ile kısa süreli bellekteki bilginin ilişkilendirilerek transfer edilmesidir.

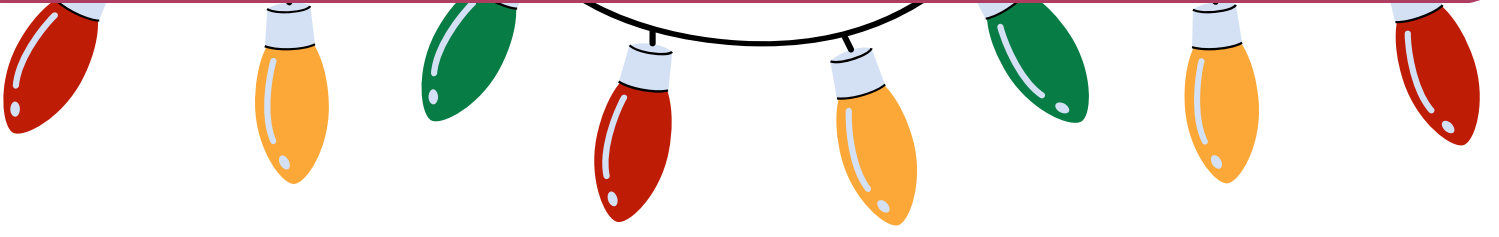
Etkinlik; Öğrenen kişinin etkin olmasıdır.

Örgütlenme; Düzenleme ya da bilgiyi gruplama, tutarlı yapılar oluşturma, kodlamaya yardım eden önemli bir süreçtir.

Ekleme; Bilginin uzun süreli belleğe yerleştirilmesinde en etkili olan strateji olan ekleme, bilgi birimleri arasında ilişkiyi ve anlamlandırmayı artırma sürecidir.

Bellek destekleyici ipuçları; Doğal bağlantının var olmadığı durumlarda, çağrışımlar oluşturarak bağlantı yaratırlar. Öğrenme sürecinde ön bilginin geri getirilmesi öğrenme düzeyini etkiler. Çünkü yeni bilgiler ön bilgi ile ilişkilendirilerek anlamlı hale gelir. Öğrenme hem sunulana hem de buna uyum sağlayan mevcut bilgiye bağlıdır.

Yürütücü kontrol bireyin tüm biliş süreçlerini denetleyen sisteme verilen addır. Yürütücü biliş, bilişe ilişkin bilgidir. Öğrenme gerçekleşmezse yürütücü biliş, duruma uygun doğru süreçleri işe koşar.

Özetleme, ekleme, şematize etme, düzenlemedir. Bilgilerin kaydedilmesi yani duyuşsal kaydın gerçekleşmesi için öncelikle uyarıcıların '**fark edilmesi**' gerekir.

Bunu sağlayacak olan süreç ise **dikkattir**. Dikkati ve uyanıklığı arttırmak için sınıf ortamını çekici, uyarıcı, güvenli ve sıcak bir hale getirmek gerekir.

Seçici dikkatle ilgili özellikle ayırt etmekte zorlanabiliriz. Bunun için, konu anlatılmadan önce konuyla ilgili görüş alışverişleri, tartışmalar yapılabilir ve öğrencilerin öğrenmeleri gereken noktalara dikkatleri çekilebilir. Sorularla ve geri bildirimlerle katılımcılarla öğrenmelerine yardım edebilirler.

Geri getirmeyi arttırmak için öğrenilen materyalin ve bilgileri kısa gözden geçirmeler ve kısa sınavlar geri getirme sürecine yardımcı olur. Öğitmenin anlattıklarını katılımcıların anlamlandırmalarına yardımcı olmak için sık sık anlatılan konuyla günlük yaşam arasında bağlantılar kurulabilir

Öğrenme İçin Temel Bileşenler

Bilişsel psikoloji araştırmaları, öğrenmenin miktarını ve kalitesini etkileyen üç önemli faktör ortaya koymaktadır. Yetenek, Önceden Edinilmiş Bilgiler ve Motivasyon.

A) Yetenek

Doğuştan sahip olduğumuz, yeni bilgi ve beceriler edinmemizi sağlayan öğrenme kapasitesidir ve bireyden bireye değişiklik gösterir. Tıpkı boy, vücut yapısı vb. Sahneye belirli bir öğrenme potansiyeli ile çıkarız. Bazıları daha zayıf bazıları daha hızlı öğrenme kapasitesi ile doğar. Kas sistemi örnek verilebilir. Yeteneği de beslenme şekli ve eğitilme şekli düşünme kapasitelerinin geliştirilmesi vb. ciddi anlamda etkilemektedir.

Eğitmenler olarak öğrenenlerin öğrenme kapasitesinin ve öğrenme kabiliyetlerinin açısından farklılıklar olduğu not edilmelidir.

Neler Yapılmalıdır?

- Eksiklikler telafi edilmeli, yüksek yetenekliler odakları korunmaları için uyarılmalı ve zorlanmalıdır.
- Yetenek değiştiremesek de güçlü ve zayıf yönleri gözlemleyebiliriz.
- Öğrenme için ayrılan zamanın ayarlanması gerekebilir.
- Gerekli durumlarda daha fazla alıştırma yapılması gerekebilir.
- Öğrenme zorluğu yaşayan gruplarda öğrenmeyi küçük parçalara bölmek ve süreci kolaylaştırmak gerçekleşebilir.
- İhtiyaç duyan kişilere ek desteğin sağlanması olabilir.
- Daha hızlı öğrenenler için zorlayıcı faaliyetler eklenebilir.
- Alternatif öğrenme yolları sunulmalıdır.
- Performans testleri gerekebilir.
- Yetenekleri daha iyi belirlemek gerekebilir.
- Değişiklikleri gözlemlemek, kabullenmeyi sonrasında eğitimde uygun düzenlemeler yapmak kıymetlidir.

Önceden Edinilmiş Bilgi

Önceden edinilmiş olan bilgi, öğrenenin ek bilgi ve becerilerini daha hızlı kazanmasına yardımcı olur.

Bir konu hakkında ne kadar çok şey bilerseniz, yine o konu hakkındaki ek bilgi ve becerileri o kadar hızlı edirsiniz.

- Eksikleri kapatmak için öğrenme öncesi oturum materyallerini oluşturmak.
- Öğrenme oturumları öncesinde veya onunla eş zamanlı özel ek öğrenme etkinlikleri düzenlemek.
- Eksiklerin üstesinden gelmek için denklemlerden oluşan çiftler ve takımlar oluşturmak ve akran öğrenmesine destek olmak.
- Ön koşul içeriklerle ilgili ana hat ya da özet biçiminde genel bilgiler sunmak.
- Öğrenenleri eksik bilgi ve becerilerini kapatabilecek kaynaklara, internet sitelerine yönlendirmek.
- Eksik alt yapıyı ve bilgilerin boşluğunu doldurmak için görevler ve deneyimler vermek.

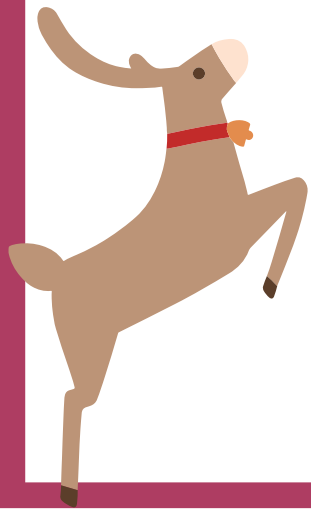
Bu başlangıç listesidir, ön koşul niteliğindeki becerileri kazandırmak için kaynaklar sunmak veya bilgi kaynaklarına yönlendirmek, öğrenenleri istediğimiz hıza daha çabuk ulaştırabilir.

Motivasyon

Bir Şeye ulaŐma arzusunun, yüksek motivasyonun gücü öğrenme için de oldukça önemlidir. İlgisi düşük olanlar, içsel motivasyonu olmayanlar, içinde itici güç bulamayanlar, öğrenme konusunda gönülsüz olanların bilgi ve becerilerde ileriye gitmesi söz konusu olamaz.

- ğrenilmesi gereken Őeyin değerini artırmak, öğrenenlere eğitimin onlar için getirisini söyleyin.
- Faydaların örneklerini sunun.
- ğrenilmesi gerekenlere değer veren ve imrenilen rol modeller gösterin.
- ğrendikleri Őeyin kendileri için yaratacağı kişisel değeri gördükçe daha motive olacaklardır.
- Öğrenilen içerik bağlamında öğrenenlerin güven seviyesini ayarlamak: Kendilerine öğrenecekleri kadar güvenmelerini sağlayacak Şekilde destek olun, ama karŐılarına kendilerine fazla güvenmelerine engel olmaya yetecek kadar da zorluk çıkarın.
- Olumlu ğrenme atmosferi ve çalışma ortamı yaratmak, bağlam ne kadar açık ve iyimser olursa öğrenenlerde o kadar açık ve pozitif olacaktır. Bu da daha fazla motivasyon ve öğrenmeyle sonuçlanır. Eğitim boyunca tehdit seviyelerine dikkat edin. Endişe ve baŐarisızlık korkusu doğuran stres, öğrenmeyi ciddi anlamda etkiler.

- Uzmanlar ve acemiler aynı içeriği farklı şekilde ele alırlar. Acemilerin kısa süreli belleği çabucak yeni bilgilerle dolar ve aşırı bilgi yüklemesiyle alt üst olabilirler.
- Bir bilgi kümesinin boyutu, bir acemi için uzmana kıyasla daha küçüktür. Bir uzmanın bilgi kümesi daha fazla sıkıştırılmış bir bilgi içerebilirler. Acemiler içinse her bir ayrıntı sıklıkla bir kümeye dönüşür.

Motivasyon ve Öğrenmede 3 Temel Parametreler

Değer: Öğrenilen şeye ne kadar fazla değer verirsek motivasyon da o ölçüde artmaktadır. Öğrenilmek istenen şeye verilen değer attıkça, motivasyon artar.

Güven: Öğrenme konusunda düşük güven seviyesi, düşük motivasyonla yüksek seviyede ilişkilidir. Öğrenenin güveni arttıkça motivasyonu da artacaktır.

(Fazla güven de motivasyonu azaltır, bu çok kolay öğrenmeye ihtiyacım yok şeklinde)

En önemlisi başarabileceği ve öğrenebileceği konusunda duyduğu güvenin olması ancak bunun öğrenme isteğini azaltacak seviyede olmaması etkilidir.

Ruh hali: Ruh hali iyi olmadığı zamanlarda, öğrenme motivasyonu düşer. Kişisel hisler, öğrenme ve çalışma ortamının atmosferi de ruh halini etkiler. Pozitif ruh hali öğrenmeyi olumlu yönde etkiler.

Pozitif ruh hali, sorumsuz ve ayakları yere basmayan bir durumda olmak değil, açık ve iyimser olma halidir.

Deneyimsel Öğrenme Nedir?

Deneyimsel öğrenme, deneyim etme, yansıtma, düşünme ve uygulama adımlarının tamamını kapsayan bütüncül bir öğrenme kuramıdır.

Deneyimsel öğrenme, öğreneni sürecin merkezine koyar ve deneyimi öğrenme için en temel kaynak olarak görür. Geçmiş bilgi ve deneyimleri bugünkü bilgi ve deneyimler ile birleştirir. Deneyimin her aşamasında katılımcılar, içerikle ve öğreticiyle etkileşime girecekler. Daha sonra başka bir durumda öğrendiklerini kendi kendilerine yansıtacak ve uygulayacaklardır.

Deneyimsel Öğrenme Döngüsü

Deneyimsel Öğrenme Teorisi, Uygulama-Yansıtma ve Deneyimleme- Soyutlama ile ilgili ikili diyalektiğin çözümlenmesi ile ilerleyen bir **öğrenme döngüsüne** dayalıdır. Öğrenme deneyimin dönüşürülmesi yoluyla bilginin yaratılmasını sağlayan süreç" olarak tanımlanır. (Kolb, 1984, s.41.)

Öğrenme, bu dört öğrenme modu arasındaki yaratıcı gerginliğin çözümünden meydana gelmektedir. Bu süreç, öğrenenin tüm temel fonksiyonları dâhil ettiği (deneyimleme, yansıtma, düşünme ve yapma) ideal bir öğrenme döngüsü olarak tasvir edilmiştir; bu, öğrenme durumuna ve öğrenilen bilgiye duyarlı ve tekrarlanan bir süreçtir.

Somut deneyimler, gözlemler ve yansımalar için zemin oluşturur. Bu yansımalar özümser ve eylem için yeni uygulamalar yaratılmasını sağlayabilecek soyut kavramlara ayrıştırılır. Bu kavramlar aktif olarak test edilebilir ve yeni deneyimler yaratmada kılavuz görevi görürler. (Kolb & Kolb 2013).

Deneyimsel Öğrenme Teorisi Modeli, diyalektik olarak birbiriyle bağlantılı iki deneyimi kavrama

modu — Somut Deneyim ve Soyut Kavramsallaştırma ve diyalektik olarak birbiriyle bağlantılı iki

deneyimi dönüştürme modu —Yansıtıcı Gözlem ve Aktif Uygulama, olarak tanımlamaktadır.

Kolb'un da dediği gibi; "Somut bir deneyim yansıtma ile zenginleştirildiğinde, düşünmeyle anlam kazandırıldığında ve eylemle dönüştürüldüğünde, yaratılan yeni deneyim daha zengin, daha geniş kapsamlı ve daha derin hale gelir." (Kolb & Kolb 2013).

Öğrenme "tecrübenin dönüştürülmesi yoluyla bilginin yaratılmasını sağlayan süreç" olarak tanımlanır. Bilgi, kavrama ve dönüştürme deneyiminin kombinasyonundan doğar." (Kolb, 1984, s. 41).

Döngünün birinci adımı olan **Somut Deneyim** kısmı beş duyumuz ile içinde olduğumuz ve edindiğimiz deneyimler yolu ile içsel tepkimeler yaşadığımız anı ifade eder. Tıpkı yeni bisiklet öğrenmeye çalışan bir çocuğun ilk denemesinde düşmesi gibi. Bu deneme esnasına hissettiği heyecan, korku, merak, endişe duygularının tamamının içinde olduğu ve başına gelen şey somut bir deneyimdir. Döngünün somut deneyim aşamasına karşılık gelen deneyim (öğrenme oyunu, uygulama vs.) sırasında katılımcının deneye direnmemesi ve gerçekten deneyimliyor olması gereklidir. Bunun içinse deneyimi birlikte yaşadığı grup üyelerine karşı güven duyuyor olması elzemdir..

Bunu döngünün ikinci adımı olan Yansımacı Gözlem aşaması takip eder. Bu aşama yaşanan deneyimin analiz edildiği ve çevreye dair yapılan gözlemler ile birleştirildiği aşamadır. Bisikletten düşen çocuğun neden düştüğünü sorgulaması, bisiklet süren diğer çocukları gözlemleyerek durumu anlamaya çalışması buna iyi bir örnek olabilir. Kendi iç dünyasında yaptığı tüm bu analiz ve yansımalar ile birlikte çocuk yeni soyut bilgilere erişir. Katılımcıların yaşadıkları deneyimi, duygularını ve düşüncelerini açık bir şekilde paylaşabiliyor olmaları gerekir. Grup, çözümü aşamasında ne kadar aktif olursa birbirlerini o kadar besler ve grup öğrenme seviyesi de o denli yüksek olur. Katılımcıların özellikle duygu ve gözlemlerini grup içinde paylaşabilmeleri için yine güven ve açık iletişim oldukça önemlidir.

Çözümleme (Debrief) deneyimsel öğrenme tabanlı eğitim metodolojisinin olmazsa olmazıdır. Yaşanan deneyim (öğrenme oyunu), üzerine düşünülmedikçe, analiz edilmedikçe ve kavramsallaştırılmadıkça yalnızca bir aktivite olarak kalır. Deneyimin öğrenmeye dönüşebilmesi için iyi planlanmış ve doğru bir şekilde yönetilen bir çözümleme oturumu deneyimsel öğrenme döngüsünün ayrılmaz bir parçasıdır.

Birinci aşama, öğrencilerin etkinlik sırasında hissettikleri ve yaşadıklarına odaklanmaktadır. İkinci aşama, bir bireyin deneyimlerini diğerlerinin deneyimleriyle ilişkilendirilerek diğer bakış açılarını ortaya koyar.

İkinci aşama, öğrencilere etkinlikteki kavramlar ile sınıfta önceden öğrenilen kavramlar arasında bağlantı kurdurur ve aktivitenin nasıl genişletilebileceğini düşünmeye yönlendirir.

Üçüncü aşama, kullanıcıların etkinlikle gerçek dünya arasında bağlantı kurmalarını sağlamaya odaklanır.

- Çözümleme yaparken deneyimsel öğrenme döngüsünün her aşamasına dokunulması.
- Duygu ve gözlemlerden bilgiye ulaşılması.
- Deneyimden üretilen bilginin gerçek hayata aktarılması.

Bu ise döngünün üçüncü adımı olan Soyut Kavramsallaştırma adımını tanımlar. Örneğin "Hızlı gidince denge kurmak daha kolay, yavaş gidince denge kurmak daha zordur." soyut bilgisine ulaşır. Bu bilgiyi kendisi üretebileceği gibi, birisi de ona söyleyebilir. Fakat burada önemli olan çocuğun bu soyut bilgiyi yaşadığı somut deneyim ile ilişkilendirmiş olmasıdır. Bu ilişkilendirme içinde yansımacı gözlem adımı elzemdir. Yeni soyut bilgi ve kavramlara sahip olan çocuk döngünün dördüncü aşamasına gelir.

Edinmiş olduğu bu yeni bilgiyi döngünün dördüncü aşaması olan Aktif Uygulama adımında test eder. Bu uygulama kişiye doğal olarak yeni bir deneyim sağlar ve döngü hiç durmadan devam eder.

A) Somut Deneyim

Öğrenme sadece bilişsel ve zihinsel bir süreç değildir. Çevremizle ve kendimizle ilgili edindiğimiz bilgilere ve deneyimlere duygusal motor sistem eşlik eder. Deneyimleme modu içerisinde bulunduğumuz anda doğrudan somut deneyime açık olmayı ve o anın farkında olmayı gerektirir.

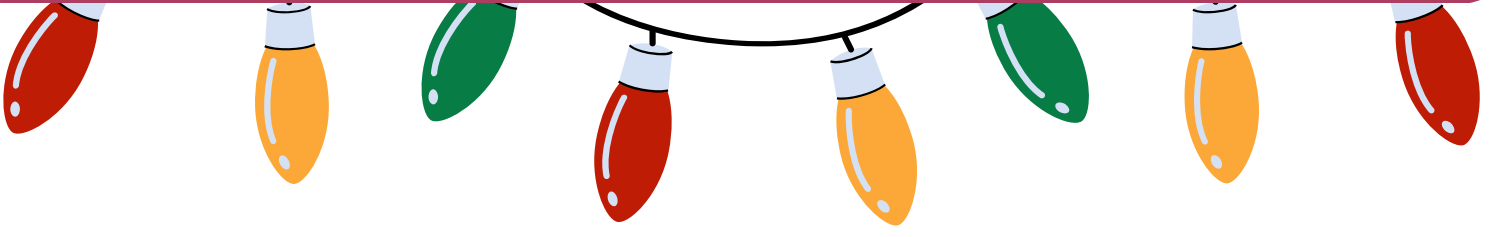
Duygularımıza ve duygularımızı, sezgiyi ortaya çıkaran fiziksel duyumlara odaklanarak deneyimin kendisini kesinleştirilir. Bu deneyimden niteliksel bilgiler elde ederiz. Sezgilerle bağlantı kurmak, anın farkında olmak, insanlarla derin bağlantı kurmayı içerir. Duygularımızdan bilgi edinme, O an içerisinde ve açık olma, Hislere ve insanlara karşı hassasiyeti, insanlarla derin bağlantılar kurmayı içerir. O anda görülen duyulan, koklanan, tattığımız ve hissettiğimiz şeylerdir. Çevredeki manzara ve sesler deneyim içerir.

B) Yansıtıcı Gözlem

Yargılama yapmadan önce dikkatlice gözleme ve muhakeme yapmayı içerir. Zaman ve mekân gerektiren içsel bir süreçtir. Eyleme geçmeden önce bir duraklama gerektirir.

İlişkileri, olguları ve olayları anlamlandırmamızı ve daha derin anlamlar bulmamızı sağlar. Olaylara birçok perspektiften bakmak için gözlem yapmayı gerektirir.

Yansıtma; empati ve merakı teşvik eder, bağlam oluşturur ve kabul edilmemiş varsayımlarımızı, incelememizi sağlar. Düşüncelerimizi yeni keşifler için özgür bırakmayı amaçlar. Dikkatimizi anlamak ve anlamlandırmak için ortaya çıkan şeylere odaklamayı gerektirir. Farklı fikirleri, bakış açılarını, varsayımları haritalamak ve tespit etmeyi gerektirir. Konuları kendi açımızdan incelemeyi, gözlemlerimize anlam vermeyi kapsar.

C) Soyut Kavramsallaştırma

Soyut kavramları ve olguları duyguları katmadan kullanmayı içerir. Burası kavramsallaştırdığınız ve özel yerine genelden öğrendiğiniz alandır. Sayılar, teoriler, Açıklamalar, Nicel Analizler, Yansızlık ve Tarafsızlık, Tek bir hedefe odaklanma ve Sistematik Planlama içerir. Fikirleri mantıklı bir çerçevede analiz etmeyi gerektirir.

Sistematik planlamayı ve nicel veri analizi teşvik eden düşünme modu vardır. Doğrusal, sıralı ve yapılandırılmıştır. Bir durum hakkında entelektüel bir anlayış geçirmeyi içermektedir.

Genelleme, Teori ve Modellemelere odaklanmasını ve kesin olmayı tercih eder.

D) Eyleme Geçme (Aktif Yaşantı):

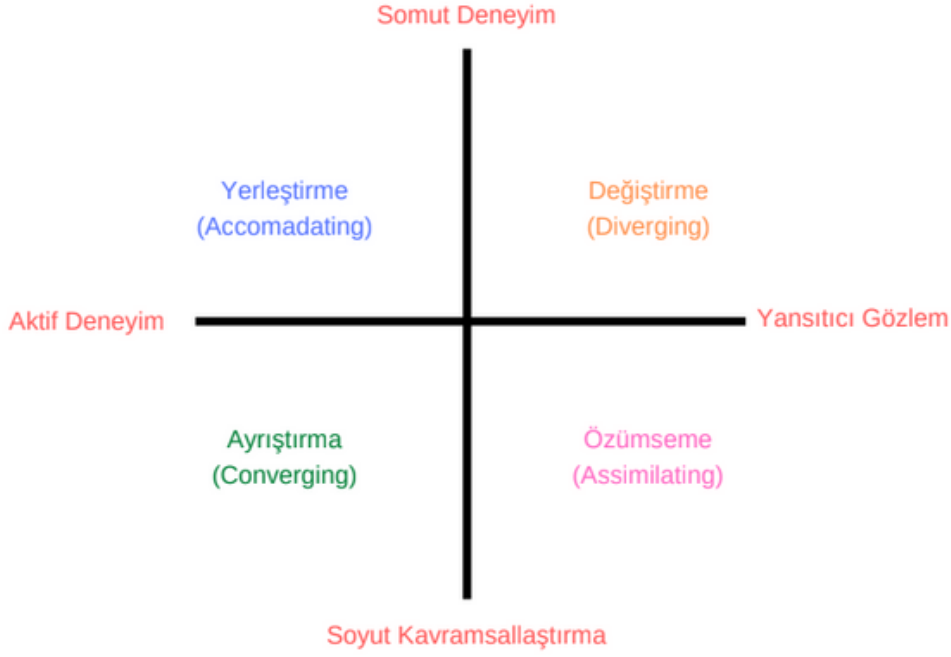
Deneyimleme, yansıtma ve düşünmenin içsel süreçlerinin eylem ve davranışlar yoluyla dış dünyada eyleme geçirildiği andır.

Hedefe yönelik ve sonuç odaklıdır. Risk ve başarısızlık endişesi yoktur.

Bir şeyler yapmak için harekete geçmeyi esas alan bir öğrenme modudur. Hedefe yönelik ve sonuç odaklıdır. Risk ve başarısızlık endişesi yoktur.

ÖĞRENME STİLLERİ

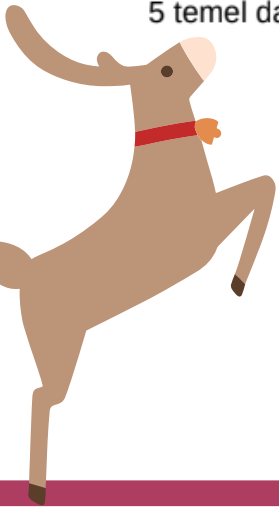

Öğrenme stili tercihleri, insanlara git gide artan bir öz farkındalık ve diğer insanların farkında olma becerisi sağlar. Öğrenme stilleri öğrenme döngüsünde hareket ettiğimiz yoldur. Öğrenme döngüsünde hareket etme şekli, en rahat hissettiğiniz yer ve öğrenme döngüsüne girdiğiniz yer (bazıları hemen yaparak, bazıları hemen düşünerek) öğrenme stilinizi belirler.

Kültürünüz, kişiliğiniz, uzmanlığınız, kariyer seçiminiz ve yaşam koşullarınız hangi öğrenme tarzınızı geliştirdiğinizi etkiler.

Hangi alanlara daha çok ilgilisiniz ve hangi alanlar sizin için daha değerli hale geliyor. Kendi konfor alanlarımız dışındaki öğrenme alanlarına daha az ilgi, haz, saygı ve istek duyarız. Öğrenme stilleri sabit değil ve değişken bir durumdur. Tercih ettiğiniz öğrenme süreçleri üzerine alışkanlık geliştirebiliriz. Bu stiller hayattaki seçimlerimiz üzerinde bir araçtır.

Öğrenme stilleri tüm gördüklerimizi mümkün oldukça geliştiren, kendi kendini güçlendiren öğrenme alışkanlıklarıdır. Birey; deneyimsel öğrenme döngüsünün etrafında dönmeye devam ederken, 4 boyutun bazılarında diğerlerine göre daha fazla gelişim gösterir ki bu 4 boyut (duygusal, algısal, simgesel, davranışsal) deneyimsel öğrenme döngüsünün dört adımına denk gelir (somut deneyim, yansıtıcı gözlem, soyut kavramsallaştırma, aktif uygulama). Bu gelişim farkları, kişilerin öğrenme stillerini belirlemektedir. Bu gelişim farkları 5 temel davranış seviyesindeki kişisel nitelikler ve çevresel farklardan kaynaklanmaktadır.

Davranış Seviyesi	Değişirme	Özümseme	Ayrıştırma	Yerleştirme
Kişilik Türü	İçe Dönük Hissetme	İçe Dönük Sezgi	Dışa Dönük Düşünme	Dışa Dönük Duygu
Eğitim Ve Uzmanlık	Sanat,Dil Psikoloji Tarih	Matematik, Fizik Fen	Mühendislik Tıp	Eğitim İletişim Hemşirelik
Profesyonel Kariyer	Sosyal Hizmetler Sanat	Bilim Araştırma	Mühendislik Tıp Teknoloji	Satış Sosyal Hizmet Eğitim
Meslek	Kişisel Meslekler	Bilgi İle İlgili Meslekler	Teknik Meslekler	Yönetimsel Meslekler
Uyumsal Yetkinlikler	Değer Verme Becerileri	Düşünme Becerileri	Karar Verme Becerileri	Eylem Becerileri

1)Değiştiren (Diverging) Öğrenme Stili

Değiştiren öğrenme stiline sahip bireyler, bilgiyi somut yaşantı (hissederek, görerek, duyarak) ile alırlar ve bu bilgiyi yansıtıcı gözlem ile (mantığını-özünü kavrama) hayata geçirip işlerler. Bu bireylerin en önemli özellikleri, düşünme yeteneği, anlam ve değerlerin farkında olmalarıdır. Bu bireylerin temel yeteneği, somut durumları pek çok açıdan gözden geçirmek ve ilişkileri anlamlı bir şekilde organize etmektir. Bu stilde eylemden ziyade gözleyerek uyum sağlama vurgulanır. Bu bireyler, öğrenme durumunda sabırlı, nesnel, dikkatli yargıda bulunurlar, fakat bir eylemde bulunmaktan kaçınırlar.

Düşünceleri biçimlendirirken kendi duygu ve düşüncelerini dikkate alırlar. Bu öğrenme stiline değiştiren denmesinin nedeni, bu stile sahip bireyler, bir beyin fırtınası gibi alternatif fikirleri meydana getirmesinin istendiği durumlarda daha iyi performans göstermelidir.

Değiştiren öğrenme stiline sahip bireyler, somut yaşantı ve yansıtıcı gözlem öğrenme yeteneklerini kullanırlar. Hissederek ve izleyerek öğrenirler. Düşünceleri biçimlendirirken kendi duygu ve düşüncelerini göz önüne alırlar. Psikologlar ve öğretmenler bu öğrenme stiline örnek verilebilir.

2)Özümseyen (Assimilator) Öğrenme Stili

Bilgiyi teorik bir şekilde soyut kavramsallaştırma ile alarak edindiği bu bilgiyi, izleyerek mantığını kavrayarak işler. Özümseyen öğrenme stiline sahip bireylerin baskın olduğu öğrenme yetenekleri, soyut kavramsallaştırma ve yansıtıcı gözlemdir.

Bu bireylerin en önemli özellikleri, kavramsal modelleri oluşturma yeteneklerinin olmasıdır. Ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip bireyler deki gibi, bu bireyler de sosyal konular üzerine daha az odaklanırlar, soyut kavramlar ve fikirlerle daha çok ilgilidirler. Fikirler bu bireylerin pratik değerleriyle daha az yargılanırlar. Burada kuramların mantıksal olarak sağlam ve kesin olması daha önemlidir. İzleyerek ve düşünerek öğrenme söz konusudur.

Özümseyen öğrenme stiline sahip bireyler, yansıtıcı gözlem ve soyut kavramsallaştırma öğrenme yeteneklerini kullanırlar. İzleyerek ve kavramlar yoluyla düşünerek öğrenirler. Bir şeyler öğrenirken soyut kavramlar ve fikirler üzerinde yoğunlaşırlar. Bilim insanları ve felsefeciler bu öğrenme stiline örnek olarak verilebilir.

3)Ayrıştırıcı (Converger) Öğrenme Stili

Ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip bireyler, temel olarak soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantı öğrenme yetenekleri baskın olan bireylerdir. Soyut kavramsallaştırma (düşünerek, teorik bilgi ile) ile bilgiyi alır. Aldığı bilgiyi aktif yaşantıda kullanarak, pratik ederek işlerler.

Ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip bireyler, soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantı öğrenme yeteneklerini kullanırlar. Kavramlar yoluyla düşünerek ve yaparak öğrenirler. Problem çözme, karar verme, fikirlerin mantıksal analizi ve sistematik plânlama temel özellikleridir. Bu bireylerin en önemli özellikleri problem çözme, karar verme, fikirleri pratikte uygulama, fikirlerin mantıksal analizini yapma ve sistematik plânlama yapmadır. Bu öğrenme stiline ayrıştırıcı denmesinin nedeni, bu stile sahip bireyler bir soru veya bir problem için bir tek doğru cevap veya çözümün olduğu geleneksel (conventional) zekâ testleri gibi durumlarda en iyi olmalarıdır. Bu öğrenme stiline bilgi organize edilir, özel problemler üzerine odaklanabilir.

Bu bireyler hislerini ifade etmede kontrol altına alınabilirler. Sosyal ve bireyler arası konulardan ziyade problem çözme ve teknik konularda başarılıdırlar. Bireyler problem çözerken sistemli olarak plânlama yaparlar ve yaparak öğrenirler. Mühendisler bu öğrenme stiline örnek olarak verilebilir.

4)Yerleştiren (Accommodator) Öğrenme Stili:

Bu bireylerde, bilgiyi somut yaşantı (görme ve dokunma) ile alıp ve aktif yaşantı (yaparak ve uygulayarak) ile işlerler öğrenme yetenekleri baskındır. En önemli özellikleri, bir şeyler yapma, plânlama yapma ve yeni deneyimler içinde yer almasıdır.

Bu stilde, fırsat arama, risk alma, eylemde bulunma vurgulanır. Bu öğrenme stiline yerleştiren denmesinin nedeni, bu stile sahip bireyler, değişmelere karşı kendi kendilerine uyum sağlamak zorunda olduğu durumlar için en uygun olmalarıdır. Teori veya plânlama gerçeklere uymadığı durumlarda, yerleştiren stile sahip bireyler en muhtemel olarak plânlama veya teoriyi terk ederler. Bu bireyler kendi analitik yeteneklerinden ziyade, bilgi için diğer insanlara son derece güvenirliler, sezgisel bir deneme yanılma durumunda problem çözmeye meyillidirler. Bu bireyler insanlarla kolay ilişki kurabilirler, fakat bazen sabırsız gibi görünürler. Öğrenme durumunda bu bireyler açık fikirlidirler ve değişmelere karşı kolaylıkla uyum sağlarlar. Yaparak ve hissederek öğrenme söz konusudur. Usta-Çırak ilişkisi buna örnek olarak verilebilir.

Öğrencilerin öğrenme stilleri bilindiğinde, kullanılabilecek öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, gerekli öğretim materyalleri daha rahat bir şekilde seçilebilecektir. Bir sınıfta tek bir öğrenme stiline sahip bireyler olmayıp her bir öğrenme stiline sahip bireyler olabilir. Bu durumda tek bir öğrenme stiline yönelik öğretim yerine her bir öğrenme stiline hitabeden bir öğretim sunmak gerekir.

Faydalı Linkler:

<https://www.demturkey.com/deneyimsel-ogrenme/>

<https://www.deneyimselogrenme.com/deneyimsel-ogrenme/>

<https://www.demturkey.com/>

Kitaplar:

TEGEP Yayınları, Anlatmak Eğitim Değildir

TEGEP Yayınları, ASTD Eğitim ve Gelişim El Kitabı

PEGEM Yayınları, Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme

Kaynakça:

TEGEP Yayınları, Anlatmak Eğitim Değildir

TEGEP Yayınları, ASTD Eğitim ve Gelişim El Kitabı

PEGEM Yayınları, Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme

<https://www.demturkey.com/deneyimsel-ogrenme/>

<https://www.deneyimselogrenme.com/deneyimsel-ogrenme/>

<https://www.demturkey.com/>

yönderle
akademi